

RECHTSPRAAK

werkneemster/Stichting Joodse Omroep

Hoger beroep en cassatie bij herroeping van de ontbindingsbeschikking. Doorbrekingsgronden en bereik van het cassatieberoep bij afwijzing verzoek tot heropening

Werkneemster heeft in eerste aanleg herroeping verzocht van de beschikking van 24 april 2008 waarbij de kantonrechter op verzoek van Joodse Omroep de tussen partijen sedert 1 september 2000 bestaande arbeidsovereenkomst heeft ontbonden met ingang van 15 mei 2008 onder toekenning aan werkneemster van een vergoeding van € 83.536. De kantonrechter heeft het verzoek tot herroeping afgewezen. Daarvan is zij in hoger beroep gegaan. Het hof heeft bij de bestreden beschikking het beroep verworpen. In cassatie probeert werkneemster het appelverbod inzake herroeping te doorbreken.

De Hoge Raad oordeelt als volgt. Een verkeerde toepassing van artikel 382 aanhef en sub a en c Rv kan niet tot doorbreking van het appelverbod leiden. Het appelverbod ziet voorts zowel op de toe- als afwijzing van herroeping (artikel 388 Rv). De nalatigheid aan partijen tijdig mee te delen dat een van de raadsheren was vervangen, waardoor een 36 Rv-procedure (waking) in gedrang komt, leidt in casu niet tot schending van artikel 6 EVRM, omdat niet is aangetoond dat dergelijke belangen in het geding waren.

In het aangevoerde incidenteel cassatiemiddel wordt betoogd, kort samengevat, dat het hof heeft miskend dat het rechtsmiddelvebod uit artikel 388 lid 2 Rv een verbod van beperkte omvang is: alleen hoger beroep tegen de beslissing inzake heropening van de zaak is niet toegestaan; ingevolge artikel 398 aanhef en sub 1 Rv is wel een cassatieberoep tegen de beslissing houdende toe- of afwijzing van een verzoek tot heropening mogelijk. Omdat er geen sprake is van een algeheel rechtsmiddelvebod, is er geen ruimte voor het toepassing geven aan de in de jurisprudentie ontwikkelde gronden voor doorbreking van een rechtsmiddelvebod. Voor het bestrijden van de afwijzing door de kantonrechter van het verzoek tot heropening van het geding inzake de ontbinding van de arbeidsovereenkomst was het instellen van een cassatieberoep de enige begaanbare weg voor werkneemster, maar die weg heeft zij niet tijdig benut. Daarover merkt de Hoge Raad nog het volgende op. De wetgever heeft in artikel 388 lid 2 Rv hoger beroep van de beslissing inzake de heropening van het geding uitgesloten. De wetgever heeft evenwel niet tevens cassatieberoep uitgesloten, zodat tegen de beslissing op grond van artikel 398 aanhef en sub 10 Rv cassatieberoep openstaat. Bij deze stand van zaken bestaat er geen goede grond om aan te nemen dat de

uitsluiting van hoger beroep kan worden doorbroken op een van de in de rechtspraak daartoe erkende gronden, te weten dat de rechter buiten het toepassingsgebied van het artikel (in dit geval artikel 382 Rv) is getreden, het ten onrechte buiten toepassing heeft gelaten, dan wel bij de behandeling van de zaak een zodanig fundamenteel rechtsbeginsel heeft veronachtzaamd dat van een eerlijke en onpartijdige behandeling van de zaak niet kan worden gesproken. Dit strookt ook met de aard van de beslissing waarom het hier gaat, nu door de herroeping slechts in zeer bijzondere gevallen de mogelijkheid wordt geboden inbreuk te maken op het definitieve karakter van het rechterlijk oordeel waartegen geen gewoon rechtsmiddel meer openstaat. Daarom heeft de wederpartij, gelet op de eisen van rechtszekerheid, een bijzonder belang bij spoedige duidelijkheid over de gegrondheid van de ingeroepen herroepingsgronden. In dit verband verdient aantekening dat de voorvragen die de eerste twee doorbrekingsgronden betreffen, ook in cassatie aan de orde kunnen worden gesteld; dat geldt eveneens voor de rechtsschending waarop de derde doorbrekingsgrond betrekking heeft. Daaraan doet niet af dat als gevolg van de beperkingen die in cassatie zijn gesteld aan de beoordeling van oordelen van (deels) feitelijke aard, de gronden waarop in cassatie een uitspraak kan worden vernietigd, beperkter zijn dan in appel. Voorts heeft het stelsel waarin tegen het rechterlijk oordeel over een vordering op verzoek tot herroeping, zowel wanneer het een oordeel van de eerste rechter als wanneer het een oordeel van de appelrechter betreft, hetzelfde rechtsmiddel openstaat, als voordeel dat de beoordeling van het oordeel van de herroepingsrechter plaatsvindt aan de hand van dezelfde maatstaven. Er zijn onvoldoende redenen om anders te oordelen ten aanzien van het cassatieberoep tegen een door de kantonrechter gegeven beslissing inzake de heropening van het geding, welk beroep, naar moet worden aangenomen, is beperkt op de wijze als is vermeld in artikel 80 lid 1 Wet RO (HR 19 december 2003, LJN AN7890, NJ 2005, 181), met dien verstande dat daarnaast ook als cassatiegrond is aanvaard schending van een zo fundamenteel rechtsbeginsel dat van een eerlijke en onpartijdige behandeling van de zaak niet kan worden gesproken (HR 16 maart 2007, LJN AZ1490, NJ 2007, 637). Die beperking geldt immers zonder onderscheid voor alle uitspraken van de kantonrechter waartegen geen hoger beroep openstaat en het cassatieberoep niet is uitgesloten. Ten slotte verdient aantekening dat met het oog op de vraag door welke rechter na cassatie en verwijzing opnieuw zal moeten worden beslist inzake de heropening van het geding, de Hoge Raad als gevolg van de hem gelaten keuze tussen verwijzing op de voet van artikel 422a Rv naar de rechter wiens uitspraak is vernietigd, dan wel op de voet van artikel 423 Rv naar een gerechtshof, bij de verwijzingsbeslissing zoveel mogelijk rekening kan houden met het in artikel 384 lid 1 Rv tot uitdrukking gebrachte uitgangspunt dat de rechter die in laatste feitelijke instantie heeft beslist over de zaak ook de rechter is die beslist over de herroeping.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 21-09-2012

ECLI: ECLI:NL:HR:2012:BW4896

Zaaknummer: 11/04126

Rechters: F.B. Bakels, W.D.H. Asser, C.E. Drion en G. Snijders

Advocaten: H.J.W. Alt en R.K. van der Brugge

Wetsartikelen: 7:685 BW, 382 Rv, 388 Rv en 398 Rv